

PATVIRTINTA

Vilniaus Vladislavo Sirokomlės
gimnazijos direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 21 d.
įsakymo Nr. V-139

**VILNIAUS VLADISLAVO SIROKOMLĖS GIMNAZIJOS
PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO
TVARKOS APRAŠAS**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Gimnazijos švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – tvarka) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, patvirtintu 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281, Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. XI-1238 pakeitimo įstatymu 2020 m. rugsėjo 24 d. Nr. XIII-3292, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2d. įsakymo Nr. V-950, 2021 m. rugpjūčio 30 d. įsakymo Nr. V-1555 redakcija, Mokyklos vaiko gerovės komisijos sudarymo ir jos darbo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. balandžio 11 d. įsakymu Nr. V-579, 2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1129 redakcija, Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-663, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymu Nr. V- 950, 2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1134 redakcija, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose, išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229, 2020 m. rugpjūčio 3 d. įsakymo Nr. V-1130 redakcija, Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795, 2021 m. rugsėjo 1 d. įsakymo Nr. V-1584 redakcija.

Ši tvarka reglamentuoja gimnazijos darbuotojų – pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės vadovų, mokytojų ir gimnazijos vadovų veiklą, susijusią su mokinių

socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžiančią didinti ugdymo (si) veiksmingumą.

2. Tvarka nustato mokinių švietimo pagalbos organizavimą, formas ir rūšis, padedančias mokiniui įgyvendinti teisę į mokslą.

3. Švietimo pagalbos **tikslas** – padėti užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi ir mokymąsi gimnazijoje bei sudaryti prielaidas pozityviai vaiko socializacijai ir pilietinei brandai.

4. Švietimo pagalbos **uždaviniai**:

4.1. užtikrinti mokinių saugumą gimnazijoje;

4.2. šalinti priežastis, dėl kurių mokiniai negali lankyti gimnazijos ar vengia tai daryti;

4.3. užtikrinti vaikų mokymąsi pagal privalomojo ugdymo programas iki 16 metų;

4.4. kartu su tėvais (globėjais, rūpintojais) padėti mokiniams pasirinkti ugdymo(si) programą ir planuoti tolesnį mokymąsi;

4.5. sudaryti sąlygas gabių mokinių ugdymui(si);

4.6. padėti mokiniams adaptuotis gimnazijoje ar naujoje ugdymo pakopoje;

4.7. teikti reikalingą psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę pagalbą.

5. Švietimo pagalbos teikimo **principai**:

5.1. lygios galimybės – kiekvienam mokiniui užtikrinamas pagalbos prieinamumas;

5.2. visuotinumas – pagalba teikiama visiems gimnazijos mokiniams, kuriems jos reikia;

5.3. kompleksiskumas – pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis;

5.4. decentralizacija – šeimos, visuomenės bei kitų institucijų dalyvavimas;

5.5. individualumas – pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas;

5.6. veiksmingumas – remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.

II. ŠVIETIMO PAGALBOS GAVĖJAI, TEIKĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

6. Švietimo pagalbos gavėjai: gimnazijos mokiniai, mokytojai, mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai).

7. Švietimo pagalbos teikėjai: mokytojai, klasių vadovai, socialinis pedagogas, specialusis pedagogas, logopedas, sveikatos priežiūros specialistas, gimnazijos vadovai.

8. Švietimo pagalbos formos:

8.1. individualus darbas su mokiniu:

8.1.1. turinčiu specialiųjų ugdymosi poreikių;

- 8.1.2. mokomu namuose;
- 8.1.3. besimokančiu pagal priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą (iškilus mokymosi sunkumams);
- 8.1.4. darbas su gabiais mokiniais;
- 8.1.5. darbas su mokiniais padedant planuoti studijas, karjerą;
- 8.1.6. iškilus individualioms problemoms;
- 8.2. darbas su klase ar grupe:
 - 8.2.1. ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas;
 - 8.2.2. konsultacijos;
 - 8.2.3. psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;
 - 8.2.4. specialiojo pedagogo ir/ar logopedo grupiniai ir individualus užsiėmimai;
 - 8.2.5. karjeros planavimo informacijos sklaida;
 - 8.2.6. sveikatinimo veiklų vykdymas.
- 8.3. darbas su mokinio šeima ar jo atstovais pagal įstatymą:
 - 8.3.1. pagalba sprendžiant problemas, trukdančias mokinio ugdymo(si) procesui;
 - 8.3.2. pagalba pasirenkant būsimą profesiją,
 - 8.3.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) ir gimnazijos bendradarbiavimo stiprinimas.
- 8.4. darbas su gimnazijos bendruomene:
 - 8.4.1. saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas;
 - 8.4.2. savivaldos aktyvinimas.
- 8.5. darbas su socialiniais partneriais (Vilniaus m. 1-ojo policijos komisariato nepilnamečių reikalų inspektore, Fabijoniškių, Šnipiškių seniūnijos socialiniais darbuotojais, Vaiko teisių apsaugos tarnyba, Vilniaus m. PPT ir kt.) siekiant užtikrinti pagalbos veiksmingumą.
- 9. Švietimo pagalbos teikimo rūšys:
 - 9.1. konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save ar pasirinkti profesiją);
 - 9.2. ugdymo diferencijavimas mokiniui ar mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas tiek gabių tiek mokymosi problemų turinčių mokinių ugdymui;
 - 9.3. socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas – ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, kūrybiškai ir kritiškai mąstyti, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;
 - 9.4. elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;
 - 9.5. nusikalstamumo, gimnazijos nelankymo, alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių

medžiagų vartojimo, savižudybių, ŽIV/AIDS, prievartos, smurto ir teisės pažeidimų prevencija;

9.6. pagalbos komandos telkimas gimnazijoje (esant reikalui, pasitelkiant šeimą bei socialinius partnerius), siekiant sėkmingai spręsti mokinių problemas.

III. ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO ORGANIZAVIMAS

10. Dalykų mokytojai:

10.1. išsiaiškina mokinių poreikius, polinkius, tikslus, interesus, gabumus;

10.2. diferencijuoja ir individualizuoja ugdymo procesą;

10.3. stebi, analizuoja ir laiku identifikuoja kylančius sunkumus (pastebi, kad mokiniui nesiseka įvykdyti bendrosiose programose numatytų konkretaus dalyko reikalavimų, po nepatenkinamo kontrolinio darbo įvertinimo, po ligos ir kt.), informuoja klasės kuratorių ir mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus);

10.4. pritaiko dalykų bendrąsias programas specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių ugdymui, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

10.5. teikia informaciją gimnazijos vaiko gerovės komisijai apie mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi rezultatus ir bendrųjų ugdymo programų pritaikymą;

10.6. integruoja mokymosi pagalbą į ugdymo procesą, pritaiko mokymo(si) priemones, metodus, užduotis, vertinimą ir kt.;

10.7. teikia individualią pagalbą per pamoką;

10.8. teikia mokiniams trumpalaikes ir ilgalaikes konsultacijas pagal sudarytą konsultacinių valandų tvarkaraštį;

10.9. konsultuoja mokinius jiems susidarant individualų ugdymo(si) planą, renkantis brandos egzaminus;

10.10. organizuoja papildomas konsultacijas IV gimnazijos klasės mokiniams rengiantis brandos egzaminams;

10.11. teikia pagalbą ruošiantis olimpiadoms ir konkursams;

10.12. mokinių pasiekimus vertina pagal gimnazijos direktoriaus įsakymu patvirtintą Vilniaus Vladislavo Sirokomlės gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą.

11. Klasų vadovai:

11.1. rūpinasi mokinių asmenybės ugdymu(si) bei branda;

11.2. siekia pažinti auklėtinių poreikius, polinkius, interesus, gabumus;

11.3. rūpinasi auklėtinių sauga, puoselėja sveiką gyvenseną;

11.4. suteikia auklėtiniams reikiamą pagalbą pastebėję, kad jų atžvilgiu taikomas

smurtas, prievarta, patyčios ar kitokio pobūdžio išnaudojimas;

11.5. bendradarbiauja dalykų mokytojais, vadovais, pagalbos mokiniui ir sveikatos priežiūros specialistais;

11.6. informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus) apie iškylančias problemas;

11.7. padeda mokiniams spręsti psichologines, socialines, mokymosi, lankomumo ir kt. problemas;

11.8. informuoja gimnazijos Vaiko gerovės komisijos pirmininką apie pagalbos mokiniui reikalingumą.

12. Pagalbos mokiniui specialistai (specialusis pedagogas, logopedas, socialinis pedagogas, psichologas) teikia psichologinę, socialinę pedagoginę, specialiąją pedagoginę ir specialiąją pagalbą:

12.1. Psichologinės pagalbos paskirtis – stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, prevencinėmis priemonėmis skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos gimnazijoje kūrimą, padėti mokiniams (vaikams) atgauti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir mokytis, aktyviai bendradarbiaujant su jų tėvais (globėjais, rūpintojais). Psichologinė pagalba – teikiama, kai mokinys į psichologą kreipiasi savarankiškai, prašo mokinio tėvai (globėjai/rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų/rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba (jeigu tėvai nesirūpina vaiku). Teikiant psichologinę pagalbą vykdoma:

12.1.1. konsultavimas: mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų nustatymas, tiesioginio poveikio būdų numatymas, darbas su mokiniu taikant psichologinio konsultavimo technikas, bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais ir kitais su mokinio ugdymu susijusiais asmenimis, rekomendacijų jiems teikimas, jų konsultavimas mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais/rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant;

12.1.2. vertinimas: mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų, galių ir sunkumų nustatymas, psichologinis mokinio įvertinimas atliekant pirminį specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą;

12.1.3. švietimas: mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;

12.1.4. psichologinių problemų prevencija: psichologinių problemų prevencijos poreikio įvertinimas (gimnazijos bendruomenės grupių tyrimas), prevencinių priemonių bei programų rengimas ir įgyvendinimas, psichologinių krizių prevencija, intervencija ir postvencija;

12.1.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, gimnazijos administracija sprendžiant mokinių psichologines - pedagogines problemas, ieškant efektyvių

pagalbos būdų.

12.2. socialinė pedagoginė pagalba, padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą gimnazijoje, teikiama mokiniui, tėvams ar teisėtiems vaiko atstovams, mokytojams ir kitiems gimnazijoje dirbantiems specialistams. Ją teikia socialinis pedagogas:

12.2.1. problemų, susijusių su įvairiais mokiniams kylančiais sunkumais (pagrindinių vaikų reikmių tenkinimo, saugumo užtikrinimo) vertinimas ir sprendimas;

12.2.2. darbas su mokiniais, priklausomais nuo alkoholio, narkotinių medžiagų, patiriančiais seksualinį ar fizinį išnaudojimą;

12.2.3. pagalba tėvams ar teisėtiems mokinio atstovams ugdant savo vaiką (suprasti jo socialinius ir psichologinius poreikius, jų tenkinimo svarbą, geriau suprasti tėvų teises ir pareigas);

12.2.4. bendradarbiavimas su klasių vadovais, kitais pedagogais, specialistais, gimnazijos administracija sprendžiant mokinių socialines-pedagogines problemas, ieškant efektyvių pagalbos būdų;

12.2.5. bendradarbiavimas su klasių vadovais rūpinantis mokinių socialinių įgūdžių ugdymu.

12.3. specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti specialiųjų poreikių mokinių ugdymo(-si) pagalbos veiksmingumą.

12.3.1. specialiosios pedagoginės pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas ir logopedas.

12.3.2. specialiosios pagalbos mokiniams teikėjai – mokytojo padėjėjai. Mokytojo padėjėjo paslaugos teikiamos mokiniui ar (ir) mokinių grupei, turinčiai vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių ir dėl įgytų ar įgimtų sutrikimų negalinčiai savarankiškai dalyvauti ugdymo procese.

12.3.3. specialioji pedagoginė ir specialioji pagalba teikiama, kai ją skiria gimnazijos Vaiko gerovės komisija ar VPPT, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos paskirtos specialiosios pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su VPPT, tvirtina gimnazijos direktorius.

13. **Visuomenės sveikatos priežiūros specialistas** dirba bendradarbiaudamas su gimnazijos bendruomene, kitais sveikatos priežiūros, psichologinės bei socialinės pedagoginės pagalbos ir kitų suinteresuotų tarnybų specialistais:

13.1. teikia sveikatinimo veiklos metodines konsultacijas mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) bei kaupia metodinę ir informacinę medžiagą mokinių sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais;

13.2. teikia pagalbą mokiniams ugdant sveikos gyvensenos ir asmens higienos įgūdžius;

13.3. dalyvauja organizuojant mokinių maitinimo priežiūrą, skatinant sveiką mitybą bei sveikos mitybos įgūdžių formavimą.

14. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija:

14.1. organizuoja ir koordinuoja prevencinį darbą, švietimo pagalbos teikimą mokiniams, mokytojams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), saugios ir palankios vaiko ugdymui aplinkos kūrimą;

14.2. organizuoja švietimo programų pritaikymą mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus poreikius, atsirandančius dėl išskirtinių gabumų) pirminį įvertinimą ir atlieka kitas su vaiko gerove susijusias funkcijas.

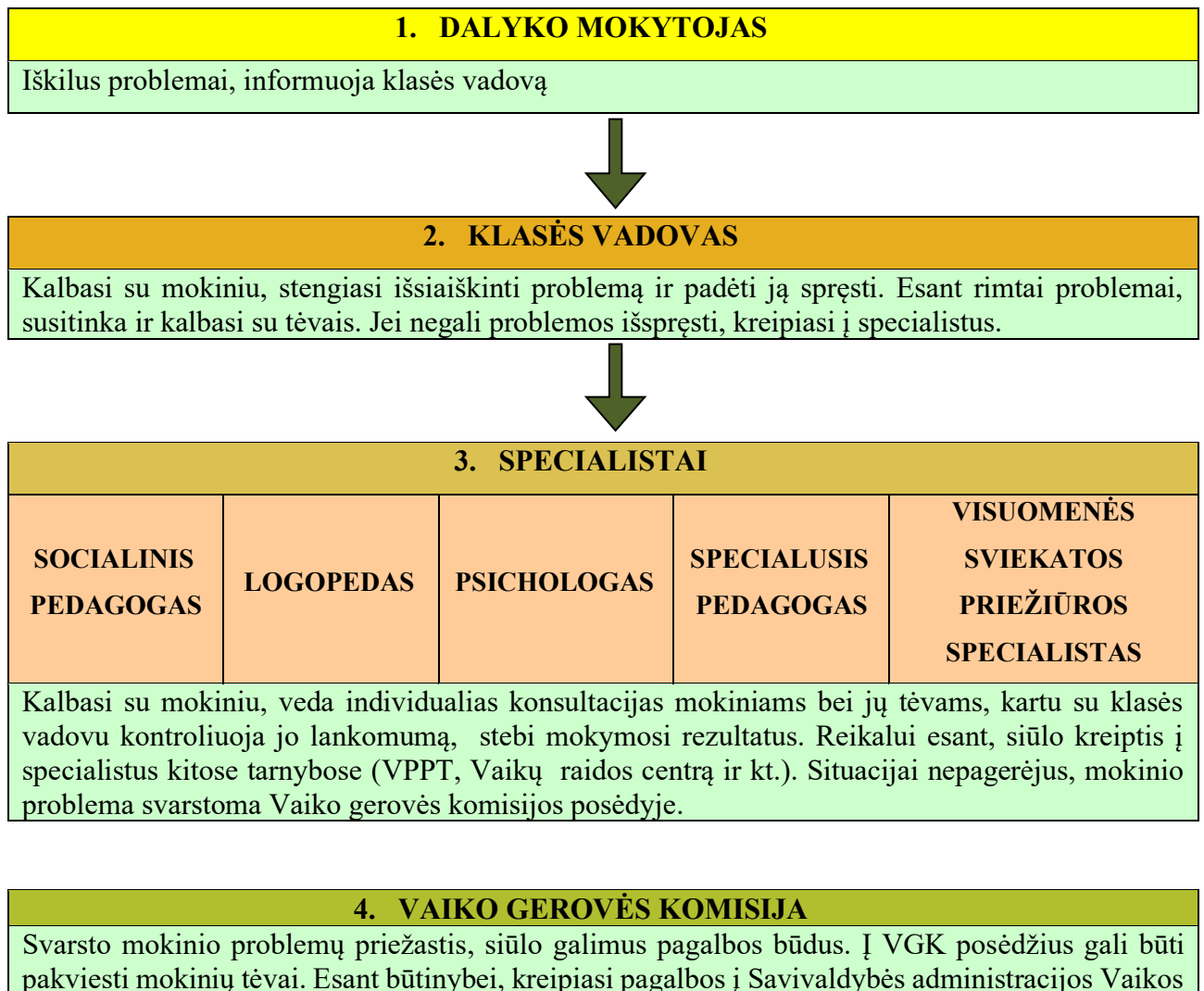
15. Ugdymo karjerai koordinatorius:

15.1. teikia sistemingas, kokybiškas ir inovatyvias ugdymo karjerai konsultacijas mokiniams;

15.2. organizuoja integruotas dalyko ir ugdymo karjerai pamokas, klasės valandėles, išvykas į mokymo institucijas bei kitus renginius;

15.3. konsultuoja ugdymo karjerai klausimais mokytojus, mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus).

IV. PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO MODELIS

gerovės komisiją.

**5. SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS VAIKO GEROVĖS KOMISIJA
(VAIKO MINIMALIOS IR VIDUTINĖS PRIEŽIŪROS ĮSTATYMAS)**

Savivaldybės administracijos Vaikos gerovės komisijos teikimu Savivaldybės administracijos direktorius vaikui skiria priežiūros priemonę

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Aprašo keitimus ir papildymus gali inicijuoti gimnazijos bendruomenė. Aprašo keitimai ir papildymai tvirtinami direktoriaus įsakymu.

17. Su Aprašo nuostatomis klasių vadovai supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus).

18. Aprašas skelbiamas gimnazijos internetinėje svetainėje.
